

Mestschuif hindert niet

Schuiven tijdens vreten taboe

Melkkoeien storen zich niet aan de mestschuif, zo blijkt uit Zwitsers onderzoek. Zolang je de schuif tenminste niet tijdens het voeren door de stal laat lopen.

Tekst en foto's: Gertjan Zevenbergen

Een schone vloer is goed voor de klauw. Je kunt de stalvloer schoon houden met de hand en een mestschuifje maar ook met een robot of met een automatische mestschuif. Zeker in stallen met dichte, emissiearme, vloeren behoort de automatische mestschuif tot de standaard uitrusting. Logisch. Net als de mestrobot zorgen ze voor arbeidsverlichting en als de schuif met grote regelmaat door de stal loopt, daalt ook nog eens de ammoniakuitstoot. Gevolg is wel dat de koeien er vaker mee in contact komen. Onderzoekers van het Zwitserse instituut Agroscope Reckenholz-Tänikon vroegen zich af of dat een probleem is. In Zwitserland is namelijk een wetsartikel van kracht dat voorschrijft dat geen enkel stalonderdeel aanpassingen van het koegedrag mag vragen. Daarnaast moet zo'n onderdeel, dus ook de mestschuif, veilig zijn. Het mag geen ongelukken veroorzaken.

Geen verandering

Allereerst bekeken de onderzoekers of de mestschuif stress veroorzaakte. Op drie bedrijven met een dichte vloer bepaalden zij bij in totaal 29 koeien de hartactiviteit en maakten ze videopnamen. Uit alle gegevens blijkt dat de schuif de koe maar weinig stoort. De hartslag neemt gemiddeld genomen niet toe, al stijgt die wel iets bij dieren die tijdens het schuiven in de ligboxen liggen of staan of op de loopgang lopen. Toch lijken de koeien tijdens een directe confrontatie met de schuif – als ze staan te vreten bijvoorbeeld – weinig last te hebben van de schuif. Of ze jong of oud zijn, hun hartslag verandert niet. Vervolgens wilden de onderzoekers weten

hoe koeien die aan het voerhek staan te vreten, reageren op de schuif. Daarom confronteerden ze de koeien op twee verschillende bedrijven tijdens en kort na het vreten met de schuif. In het eerste geval liep de mestschuif twee uur nadat het voer was verstrekt voor het eerst achter het voerhek langs. En er werd een half uur na het verstreken van het voer geschoven. Op beide bedrijven werd bij twaalf koeien gedurende 48 uur gemeten hoe lang de koeien vraten, hoe vaak ze vraten en hoe lang ze 's nachts aan het voerhek stonden. De uitkomsten zijn duidelijk. Schuift de mestschuif overdag tijdens het vreten de mest van de vloer, dan gaan de koeien 's nachts vaker naar het voerhek om te vreten. Ze vreten dan ook langer. Daaruit blijkt dat de schuif de dieren tijdens het vreten stoort. Ze onderbreken het vreten vaker en compenseren dat zoveel mogelijk in de nachtelijke uren. Daardoor is de uiteindelijke totale vreetduur gelijk. Dat het voer regelmatig – ook 's nachts – wordt bijgeschoven, helpt daarbij. De koeien hebben dan steeds voldoende voer. Streef je echter naar een storingsvrije voeropname over de hele dag na – waardoor je stofwisselingsproblemen voorkomt – dan moet je de dieren tijdens het vreten zo min mogelijk storen, adviseren de onderzoekers. En dus moet je tijdens het voeren geen mestschuif door de stal laten lopen, luidt de conclusie.

Soort schuif maakt geen verschil

Welke schuif je gebruikt, een vouwschuif, een lage of hoge combischuif, maakt niet uit. De onderzoekers bekeken of de dieren in aanraking kwamen met de schuif en zo ja, of ze dan uitwijken, er overeen stappen,

het vreten onderbreken of beëindigden om over de schuif te stappen. En ze keken met een of de dieren dan uitgeden of door de schuif in een doodlopende gang werden geduwd. Dat blijkt wel mee te vallen. Al is het risico erop wel groter als het aantal dieren in de stal groter is. Hoe meer dieren op de vloer lopen, hoe sneller ze proberen in de boxen te stappen, zodra de schuif langskomt. Maar gevaarlijk werd het nooit.

Schuiffrequentie

Gemiddeld schoven de bedrijven drie tot vijf maal per dag. Er zijn echter ook twee bedrijven in het onderzoek waar de schuif negen keer per dag zijn werk deed. Een dergelijke hoge schuiffrequentie houdt de vloer schoon waardoor er minder grote mestplassen voor de schuif ontstaan en de koeien dus niet in de mest staan. Tegelijkertijd daalt de ammoniakemissie.

| Stressvrij schuiven

- Zorg ervoor dat de koe tijdens het schuiven kan uitwijken naar dwarsgangen of een ander deel van de stal.
- Vermijd doodlopende gangen.
- Schuif de wachtruimte niet tijdens het melken.
- Houd een maximale schuifsnelheid van 4 m/min aan.
- Maak de bezetting van kleine, afgescheiden afdelingen in de stal niet te groot.
- Schuif niet tijdens het voeren, maar twee uur daarna.

